

ורטיגו יכול להיות קטלני

נכתב על ידי **Mark Phelps**, תורגם על ידי **איציק מה-יפית**, מתוך **Flying Magazine**.

הערת המתרגם: כמה מלים על ורטיגו, תופעה נדירה ביותר אצל טייסי VFR ופחות אצל טייסי מכשירים. חשוב לזכור שאף אחד מאיתנו לא מחוסן ממנה.

ורטיגו, או אובדן התמצאות מרחבית, הינו מושג קשה לאלה שמעולם לא התנסו בזה. לא הסחרחורת הקיצונית שאתם מקבלים כאשר אתם מסתובבים עם המצח שלכם על מקל ואז מנסים ללכת בקו ישר. הצורה העדינה יותר של זה היא שיכולה להיות הסכנה הרצינית לטייסי מכשירים חדשים.

טייסי VFR "שרופים" גורסים שהתרחקות מעננים הינה הדרך היחידה לשרוד. טייסי מכשירים מנוסים כנראה שכחו מתי זה לא היה טבע שני לטוס בעזרת המחוונים – או בעזרת צגי ה-PDF הגדולים במטוסים הקלים של היום. חניכי טיסת מכשירים מוצאים עצמם לעתים במקום כלשהו באמצע, נאבקים להשיל דחפי VFR ולהסתמך על הדרכת מכשירים וכישורים חדשים שפותרו. מאבק בקרב זה יכול להיות מאתגר יותר מאשר טיסת מכשירים לאלה בעלי ניסיון משמעותי. התחושה של להיות באמצע היא היכולה להיות כל כך מסוכנת.

אני יכול לזכור, במהלך ההדרכה הבסיסית עם כיסוי העיניים¹, את התחושה של האוזן הפנימית צורחת שאני בישרה ואופקית. באותו הזמן גלגלי העיניים שלי שידרו את ההוכחה הבלתי ניתנת להפרכה למוחי שהאוזן הפנימית שלי וישבני שגו. האופק המלאכותי הראה הטיה שמאלית קלה. ג'ירו הכיוון נסחף ללא רחם בכיוון זה, המצפן הסכים עם הג'ירו, ואני נזקקתי למעט לחץ אחורי על מוט ההיגוי בכדי לשמור את האף מיושר עם האופק על מחוון האופק המלאכותי שלי. זה היה ארבע כנגד שניים. הטיית מספר מעלות ימינה בכדי להתיישר עם האופק.

האוזן הפנימית שלי הודיעה לי מייד שהייתי שוטה. כל אחד יכול היה לומר שהייתי עתה בהטיה ימנית. אולם כשנאבקתי בנטייה להטות חזרה לשמאל (עם מעט "עידוד" מהמדריך), נחלי האוזן נרגעו. לבסוף, כל אברי גופי הסכימו שהתיישרנו ואנחנו טסים נכון.

זה קרה מספר פעמים נוסף לאחר מכן, אולם התחושה לא חזרה מאז די הרבה שנים. הזיכרון שלי הוא שבכל אחת מהפעמים הבודדות שהתחושה חזרה, היה קל יותר להיאבק בזה מאשר בפעם הראשונה, ולתת את האמון המוחלט במכשירים שלי. אולם איני חושב שאי פעם אשכח את המאבק שהתחולל בראשי ברגעים ספורים אלו באותו היום.

¹ כיסוי השמשה הקדמית או המצל על העיניים בעת הדרכות לטיסת מכשירים – מונע ראיית העולם החיצוני ומחייב התמקדות הטייס בלוח המכשירים שלפניו.